

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **D. S.**

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 maja 2020 r.,

zażaleń oskarżonego i jego obrońcy

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 7 kwietnia 2020 r., sygn. akt IV KK 93/20,

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. oraz art. 538 § 2 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2020 r., sygn. akt IV KK 93/20, po rozpoznaniu kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. z dnia 30 maja 2016 r., sygn. akt V.2 Ka (...), zmieniający wyrok Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 10 marca 2014 r., sygn. akt II K (...) i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Uchylając to orzeczenie, Sąd Najwyższy na

podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k., zastosował wobec D. S. tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 6 lipca 2020 r.

Zażalenia na to postanowienie złożyli oskarżony oraz jego obrońca.

Oskarżony nie sformułował żadnego skonkretyzowanego zarzutu. Powołał się na błędy w ustaleniach faktycznych, odnosząc się do okoliczności związanych z merytorycznym rozpoznaniem sprawy i wniósł o uchylenie zaskarżone postanowienia.

Obrońca oskarżonego zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci przyjęcia art. 538 § 2 k.p.k. jako podstawy zastosowania tymczasowego aresztowania wobec D. S. , podczas, gdy norma art. 533 k.p.k. umożliwia zastosowanie środka zapobiegawczego tylko w przypadku wniesienia kasacji na niekorzyść oskarżonego, co oznacza, iż w sytuacji kasacji wniesionej na korzyść D. S. przez Rzecznika Praw Obywatelskich nie można było zastosować normy art. 538 § 2 k.p.k.,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci zastosowania art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, bowiem oskarżony opuszczając granice kraju i wyjeżdżając do Niemiec uniemożliwił przeprowadzenie postępowania wykonawczego, podczas, gdy D. S. wyjeżdżając do Niemiec uzyskał na to zgodę Sądu Okręgowego w G., a nadto nastąpiło to po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy w Ż. w dniu 10.03.2014 r., sygn. II K (...),
3. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci zaniechania zastosowania art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż wobec oskarżonego nie istnieją okoliczności osobiste lub rodzinne uzasadniające odstępianie od tymczasowego aresztowania, podczas, gdy

D. S. pracując w Niemczech nie tylko utrzymywał siebie i swoją rodziną lecz również systematycznie wspomagał finansowo swego ojca R. S. , który z uwagi na zadłużenie wobec ZUS nie był w stanie samodzielnie się utrzymać bez pomocy syna,

4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu poglądu, iż na obecnym etapie postępowania karnego zastosowanie innego środka zapobiegawczego niż tymczasowe aresztowanie nie byłoby wystarczające, podczas, gdy obiektywna ocena umożliwia odstąpienie od tymczasowego aresztowania.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości lub z tzw. ostrożności procesowej o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zastosowanie nieizolacyjnych środków zapobiegawczych w postaci dozoru policji oraz zakazu opuszczania kraju.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione przez oskarżonego i obrońcę zażalenia są niezasadne i nie mogą prowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia.

Podnoszone przez skarżących w środkach odwoławczych okoliczności, bądź to nie mają żadnego znaczenia dla kontroli instancyjnej wskazanego postanowienia, bądź też są całkowicie chybione. Nie uwzględniają w istocie bowiem zaistnienia w sprawie tych przesłanek, które Sąd I instancji wskazał jako uzasadniające zastosowanie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania.

W żadnym razie nie doszło do obrazy art. 533 k.p.k., albowiem w postanowieniu poddanym kontroli instancyjnej wprost odwołano się do treści przepisu art. 538 § 2 k.p.k., który jest podstawą prawną do zastosowania

środków zapobiegawczych, w tym tymczasowego aresztowania, gdy doszło do uchylenia zaskarżonego kasacją orzeczenia.

Przypomnieć należy, że wobec oskarżonego orzeczono w pierwszej instancji karę (łącznie) 4 lat pozbawienia wolności, a więc potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego izolacyjnym środkiem zapobiegawczym znajduje swoją podstawę prawną w przepisach art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. Konieczność zastosowania tego środka przez Sąd Najwyższy wynika natomiast z uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania (art. 538 § 2 k.p.k.). W niniejszej sprawie nie występują z kolei takie okoliczności, które nakazywałyby odstąpienie od stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Trafnie także Sąd Najwyższy *a quo* uznał, iż zaistniała wobec oskarżonego określona w art. 258 § 2 k.p.k., przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania. Brak jest również jakichkolwiek względów - skarżący też ich nie wskazują - do stwierdzenia nietrafności przekonania Sądu I instancji o tym, że zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony zarzucane mu czyny popełnił i tym samym o zaistnieniu wobec niego przesłanki ogólnej zastosowania środków zapobiegawczych określonej w przepisie art. 249 § 1 k.p.k.

W sprawie niniejszej, nie występują także przesłanki z art. 259 k.p.k., które uzasadniałyby odstąpienie od stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego. Przedstawione przez skarżących okoliczności w postaci trudnej sytuacji finansowej ojca oskarżonego, czy konieczność opłaty rachunków przez D. S. , nie należą do przyczyn, o których mowa w art. 259 § 1 k.p.k. Dlatego też treść dokumentów załączonych przez obrońcę do wniesionego zażalenia dokonanej oceny nie mogła zmienić.

Brak jest również uzasadnionych argumentów do uwzględnienia

alternatywnego żądania obrońcy oskarżonego, tj. zastosowania w miejsce tymczasowego aresztowania łagodniejszych środków zapobiegawczych. Sąd Najwyższy I instancji jednoznacznie i trafnie wskazał w motywach zaskarżonej decyzji procesowej, że w stosunku do D. S. istnieje obawa jego ucieczki, tym samym zachodzi realna możliwość podejmowania przez oskarżonego bezprawnych zachowań w toku postępowania. Odmienne zapatrywania w tym względzie skarżącego nie przekonują.

W takiej sytuacji, gdy tymczasowe aresztowanie znajduje swoje podstawy w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k., a konieczność jego zastosowania spowodowana jest uchYLENIEM zaskarżonego kasacją wyroku Sądu odwoławczego i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym (art. 538 § 2 k.p.k.), przy czym nie zachodzą okoliczności, które stałyby na przeszkodzie stosowaniu izolacyjnego środka zapobiegawczego, zażalenia oskarżonego i jego obrońcy nie mogły zostać uwzględnione, a zaskarżone postanowienie – jako zasadne – należało utrzymać w mocy.